अथ सावित्रस्य पुरोरुचमाह । "नि त्वा यज्ञस्य साधनम् । अग्ने होतारमृत्विजम् । वनुष्वद्देव धीमहि प्रचेतसम् । जीरं दूतममर्त्यम्"[६] इति । हे 'अग्ने', 'देव' 'त्वां', 'निधीमहि' नितरां ध्यायामहे । कीदृशं, 'यज्ञस्य', 'साधनं' होमद्वारा निष्पादकं, 'होतारं' देवानाम् आह्वातारम्, अतएव 'ऋत्विजम्' ऋत्विक्समानं 'प्रचेतसं' प्रकृष्टज्ञानयुक्तं, 'जीरं' जीवनप्रदं, 'दूतं' हितार्थं यतमानम्, 'अमर्त्यं' मरणरहितं, 'वनुष्वत्' इति क्रियाविशेषणम् । परिचरणवद्यथा भवति तथा ध्यायामेत्यर्थः ॥

अत्र विनियोगसङ्ग्रहः ।

अस्या जरा पुरोरुक् स्यादग्निष्टुत्यैन्द्रवायवे ।
यजेति मैत्रावरुणे अश्विनेत्याश्विनेग्रहे ॥
द्वे विरूपे तु शुक्रस्य ग्रहे पूर्व्वेऽपि मन्थिनो ।
त्रीणित्याग्रयणेत्यग्निनेत्यैन्द्राग्नग्रहे भवेत् ॥
अग्निर्देवा वैश्वदेवे ह्यग्निश्रिय इति त्रयम् ।
ज्ञेया मरुत्वतीयेषु माहेन्द्रेषु श्रुधित्यसौ ॥
विश्वेषां तिस्र आदित्ये नीला सावित्रके ग्रहे ।
अनुवाके द्वादशेऽस्मिन्मन्त्रा द्वादश वर्णिताः ॥

अथ मीमांसा, दशमाध्यायस्य चतुर्थे पादे चिन्तितम् ।

आग्नेयेषु ग्रहेषूहो नास्ति वा स्तुतशस्त्रयोः ।
संस्कारत्वादस्ति मैवमर्थकर्म्मत्वनिर्णयात् ॥

अग्निस्तुदाख्य एकाहे श्रूयते, आग्नेया ग्रहा भवन्तीति । तेषु चोदकप्राप्तयोः नानादेवत्ययोः स्तुतशस्त्रयोः संस्कारकर्म्मत्व-